

عنوان مقاله:

تاثیر جایگاه جغرافیایی عراق عجم در تحول نظام آموزشی عهد ایلخانی

محل انتشار:

فصلنامه جغرافیا و برنامه ریزی منطقه ای، دوره 8، شماره 33 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

مهدی خلیلی - دانشجوی دکترای تاریخ ایران دوره اسلامی دانشگاه خوارزمی

سید ابوالفضل رضوی - دانشیار گروه تاریخ دانشگاه خوارزمی

خلاصه مقاله:

جغرافیای عراق عجم در عهد ایلخانی چه تاثیری در نظام آموزشی دوره مورد بحث داشته است؟ سهم عراق عجم از بازسازی ساختارهای علمی- آموزشی دوره‌ی مسلمانی ایلخانان را چگونه می‌توان ارزیابی نمود؟ تبیین بهتر این مسئله نیازمند تامل در کدام بسترهای سیاسی- اجتماعی و فرهنگیست که همزمان با این دوره در جامعه‌ی ایران در حال وقوع بوده است؟ به نظر می‌رسد که تلاش برای پاسخ دادن به این پرسش‌های مهم مستلزم درک و دریافتی مناسب از پاره‌ای مولفه‌های ساختاری مرتبط با یکدیگر باشد. موقعیت استراتژیک و پر اهمیت ولایت عراق عجم از منظر مناسبات تجاری و بازرگانی و نقش مهمی که این منطقه در پیوند میان پایتخت‌های ایلخانان در شمال غرب ایران با دیگر مناطق فلات مرکزی ایفا می‌نمود، تمایز ولایت عراق عجم با مراکز شهری جنوب و جنوب غرب ایران از منظر شدت آسیب‌های وارده در نتیجه هجوم اولیه‌ی مغولان، لزوم بازسازی مراکز شهری ایران پس از دوره‌ی مسلمانی ایلخانان، تحول در ساختار مملکت‌داری ایلخانان در دوره‌ی مسلمانی و ضرورت پابندی به پاره‌ای مقتضیات درونی الگوهای جدید حکومتداری و دلایل دیگر، جملگی را می‌توان به مثابه‌ی مجموعه‌ای از عوامل در کنار هم نهاد تا تاثیر جایگاه جغرافیایی عراق عجم در تحول نظام آموزشی عهد ایلخانی به ویژه در دوره‌ی مسلمانی ایلخانان را تبیین نمود. در این پژوهش تلاش می‌شود تا به روشی توصیفی- تحلیلی صحت یا عدم درستی این دو گزاره به آزمون گذاشته شود: ۱. میان چند مولفه‌ی بسیار مهم مانند مسلمانی ایلخانان، توجه به احیای نهادهای علمی- آموزشی و نیز ظرفیت‌های محیطی و جغرافیایی عراق عجم رابطه‌ای قابل تامل وجود داشت ۲. با توجه به حجم آسیمی که شهرهای عراق عجم از هجوم مغولان دیدند، در برخی شهرهای این منطقه رونق پیشین تکرار نشد اگر چه در برخی شهرهای این ولایت همچنان رونق این نهادها تا حدودی چشمگیر بود.

کلمات کلیدی:

تاثیر جغرافیایی، عراق عجم، دوره مسلمانی ایلخانان، نهادهای علمی- آموزشی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1399419>

